

Nr. 43

Oslo, den 22. oktober 1936.

48. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 1, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat! — Gudløshet ødelegger det menneskelige. — Kjærlighetens kongerike. — Den 2. internasjonale katolske pressekongress i Rom. II. — «Kristendom er opium for folket». — En flyktning fra Barcelona forteller. — Hvad der hendte i Kevelaer. — Herhjemme. — - og derute.

Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat!

Allerede i det gamle Testamente finner vi et Gudsbegrep som er uadskillelig forbundet med kongeverdigheit og kongemakt. Og derfor kunde jødene heller ikke tenke sig Messias i noen annen skikkelse enn som Israels mektige konge, som skulle erobre alle andre folkeslag og legge dem under jødelands herredømme. I salmene og profetene ser vi stadig dette billede tegne sig: den fremtidige *konge* var det man ventet, og derfor blev denne forventing nettop det skjebnesvandre for Frelseren, idet hans fattigdom, ydmykhet og ytre ringhet representerte Israelske største skuffelse, fordi hele folkets jordiske Messiaashåp brast hvis denne Jeus fra Nazareth var «ham som skulle komme». Politikk og religion var så tett knyttet sammen i jødernes sinn, at den sterkeste fordømmelse over hele Kristi virke innebar ordene «Rex Judaeorum» på hans kors. Men mot dette materialistiske syn på frelsergjerningen setter Kristus sitt eget vidnesbyrd: «Jeg er konge, men mitt rike er ikke av denne verden!»

Første gang vi i evangeliene møter Kristus-Konge-tanken er da de tre vismenn fra østerland bringer ham sin hyldest. Og i urkirkens dager ser vi hvorledes nettop denne tanke om Kristi kongemakt elskes og gis uttrykk overalt: på katakombenes primitive gravstener som i basilikaenes farvestrålende mosaikker finner vi avbildet Kristus-konge i all sin makt og herlighet, høihet og verdighet — helt svarende til det syn Johannes skuet på Patmos: «Kongenes konge og herskernes herre».

Utallige steder i sine brever taler Paulus om Kristi åndelige kongedømme — etter ham kirkefedrene Ignatius, Justinus, Ireneus o. fl. Først og fremst dog St. Augustin i «Civitas Dei».

Klart og inntryggende fremstiller Kristus i bjergprekenen sitt kongaprogram og som aldri noen hersker hverken før eller siden har gjort det, griper han sine tilhørere, sine undersetter, skjønt de lo-

ver han gir er så helt anderledes enn verden ønsker dem — især så helt anderledes enn fariseene vil dem. Salig er de fattige, de uten eiendom og rettsbeskyttelse, de stille og sorgende, de sultende og tørstende, de barmhertige og rene, de fredeskende og forfulgte. Det er dem som tilhører «Rex Pascificus» rike og skal gå korsveien med ham i tro og kjærlighet, vitende at lønnen for alt venter dem ved veiens slutt. Denne seier i menneskehjerter på tross av kjød og blod vinner Kristus hver eneste dag også i disse forferdelige tider — vinner tilhengere som hylder ham, følger ham og ofrer alt for sin herre og mester, sin første og konge. Ja, «Christus vincit, Christus regnat».

Kristi-Kongefesten står i den dype selvprøvelses tegn: er vi hans tro tjener?

Hvis han nu stilte sine krav til oss om å ofre ham alt, vilde vi så med glede oppfylle dem? Men hvad nytte har en konge av å ha mange undersetter hvis han ikke i ett og alt kan stole på dem? Eller hvis der er en oprører eller forræder mellom dem? Mens på den annen side: hvilke undere kan ikke selv en ganske liten flokk utrette når de står enige og sterke fylket om sin fører? Tenk på Makkabeerne, på Leonidas ved Thermopylæ, på Tyrols frihetskamper, på wienerne overfor tyrkerne — alle disse stridsmenn seiret fordi deres kjærlighet var sterkere enn dødsfrykten. Og Kristus har lært sine tilhengere at livet er sterkere enn døden — skulde vi da ikke være ham mer tro enn alle andre?

Det er en kjent videnskapelig sannhet at ingen energi går tapt. Verdensaltet er ikke oppfylt av en «irreg masse», men av strålende og svingende energi. Materie og energi opveier alltid hverandre og det er videnskapens og teknikkens ære at de tilsammen i løpet av vårt århundre har løst den opgave å omsette materien til energi.

Og det er den samme opgave som alle Guds barn

skal løse. Vi skal inspirere det materielle og åndelig gjøre det. Siden englenes fall og siden syndefallet blandt menneskene er både engler og mennesker delt i to leire: Kristus og djevelen, lys og mørke, liv og død kjemper til dommedag mot hverandre, og liv er der hvor vi føler oss forenet med Guds vilje og ladens kraft virke i oss. Men dertil kreves ett: at vi må ville virke med selv. Ti liv er handling og bevegelse — i første rekke: å la sig dirigere av Gud uten å gjøre motstand.

Kristenliv er Kristusliv: «Ikke jeg lever, men Kristus lever i mig!» Først når disse ord blir vår

sannhet blir vi Kristi-Konges-stridsmenn og kan føre hans rike også ut til andre og vinne andre for ham «Christus imperat» — når vår konge befaler oss må vi lyde, kan vi ene lyde, vil vi ene lyde. Det kan se ut som er det umulig å gjennemføre hans vilje — som vi må svikte eller falle. La oss da huske at å dø for ham er en kort smerte som følges av et evig liv. Først han i oss, så vi i ham. Dette er vår tilværelsens mening, dette er det tjenersinn som fører til andel i Kristi-kongemakt: åndens seier over materien her og hisset.

Gudløshet ødelegger det menneskelige.

Der er tider hvor det synes som om forsynet tillater oss å kaste et blikk inn i verdens metafysiske sammensetning, i den skjulte forbindelse mellom det naturlige og overnaturlige. Vi som lever nu er inne i en slik tid, hvor der vendes om på alt, hvor det underste kommer øverst og alt er i en uro som forhindrer all avklaret likevekt. Det finnes derfor nu mulighet for å komme til erkjennelse av tilværelsens realiteter og velge det rette, idet der er en utpreget likhet mellom vår tidsalder og den hvori St. Augustin levet. Dengang ødela Romerriket oldtidens hedenske kulturverden, nu gjelder det den «kultur», som har løst sig fra sin kristne oprinnelse og derfor opbrukt hele sin åndelige kapital.

Augustin hadde det klarsyn som tillot ham å erkjenne i alle foreteelsene troens evige kamp mot vanstroen: han betegnet de historiske begivenheter han oplevet som en kamp mellom «civitas Dei» og «civitas diaboli»: mellom Guds rike og djevelens rike. 1400 år etter var Goethe inne på det samme da han skrev at konflikten mellom tro og vanstro er den innerste kjerne i all verdenshistorie. Og det er også en kjensgjerning at i denne erkjennelse ligger forklaringen på alt det som har ført menneskeheden opp i den ene krise etter den annen. All annen forklaring blir utilstrekkelig hvad enten man søker den i brytningen mellom motsatt økonomiske interesser eller i politisk maktbegjær — historiens innerste drivkraft belyses ikke av dette. Troen som historisk foreteelse er menneskets bevisste og levende bekjennelse av sitt samhør og sin avhengighet av den evige skaper — vanstroen innebærer opløsningen av denne bevissthet og fornekelsen av dette samhør.

Bolsjevismen som nu representerer vår tids form for offensiven mot det moralsk menneskeverdige, fremtrer som en helt klar form for denne historiske vanstro, ti den ikke alene fornekter Gud, men den

hater og bekjemper ham og erklærer ham for å være død og makteslös. Dens kamprop mot Gud er det siste brudd med det kristne menneskes livsidié: at det er skapt i Guds bilde. Likegyldigheten overfor Gud er blitt etterfulgt av gudløshet — men allikevel føres kampen mot denne «døde» Gud med fanatisme og hat. Vi har til og med oplevet at den kristne religion er forsøkt utsyrddet på en fjerdedel av jorden, uten at det tilsynelatende har gjort større inntrykk på resten av menneskeheten — ja, den stat til hvis livsanskuelse det hører å forfölge Gud og religionen stiller til og med som et likeberettiget medlem av Nasjonenes Forbund og dens stemme veier ikke så lite til i de kristne folks forsamling! Hvor mange forklaringer er der ikke gitt på den bolsjevistiske revolusjons opståen og forløp av social, økonomisk, kirkepolitisk og statsplitisk natur, men den egentlige forklaring ligger i det at man har villet tilintetgjøre Gud ved å tilintetgjøre hans bilde i menneskeheten.

En nasjons mål er som det enkelte menneskes: en søken etter Gud — men nu søker ikke folkene mer. De tvertom prøver på å drepe Gudsiden uten å se at de derved samtidig begår selvmord. Kommunismen krever «frie mennesker»: mennesker som har overskåret all forbindelse med Gud, d.v.s. mennesker som bare er en samfunnfunksjon — mennesker som ikke anerkjenner noe mysterium og ikke kjenner til ærbödighet eller ærefrykt. Men er dette i virkeligheten mennesker? Med Gudsbildet mister menneskene også sin personlighet — de blir til skygger som ikke selv har noe liv, men kun er reflekser av andre. Hvor mennesket dreper Gud i sig, dreper det også sin menneskelighet — og i dette har vi forklaringen på alle de fryktelige ting som skjer uten om oss nu for tiden.

Kjærighetens kongerike.

Følgende er et utdrag av et oprop utsendt av erkebisrop Constantini, sekretær ved Propagandakongregasjonen og president for det pavelige virke til troens utbredelse.

Den hellige Ignatius av Antiochia sa i kristendommens tidligste tid at den romerske Kirke eide kjærighetens kongerike. Disse ord betegner den kjærighet til misjonen som alltid har bestått i Kirken og som i den senere tid i særlig grad er blitt utdype og forsterket.

I mai måned utdelte vi 41 millioner lire til misjonene og 6,5 millioner lire til det pavelige virke for den innfødte klerus — envidere blev der utdelt 12 millioner lire av Jesu hellige barndomsverket.

Det er vakre tall som viser hvorledes de troende av hele sin sjel er med i misjonssaken og arbeider på den med stor gavmildhet. Og denne sum er for en stor del enkens skjerv — d. v. s. gaver fra fattige og derfor i særlig grad velbehagelige for Gud. Og når vi nu tenker på den økonomiske krise som piner hele verden, blir disse tall av ennu større betydning. I 1930 utdelte det pavelige verk til troens utbredelse 67 millioner lire og dette beløp blir sikkert nådd igjen når krisen er over. Ti stadig blomstrer vår Kirkes kjærighetsrike — d. v. s. den kjærighet som gir de troende mulighet for å komme misjonens stadig voksende trang til hjelp imøte.

Det er en hjertesak for mig å takke alle misjonens støtter og derved gi uttrykk for misjonærenes takknemlighet. Forrige år vant de en halv million sjeler for den katolske tro. Vi ser med kjærighet og beundring på dem, men de ser med tillit hen til vår samfundsånd og hjelpende trofasthet. Trangen vokser da misjonene hvert år økes. Men vi stoler på at også hjelpsomheten vil bli øket.

En av isregionens biskoper berettet nylig for Propagandaen om et uhell som hadde tilstøtt den ærverdige olding hvis hjelpebiskop han er: «Den 71årige biskop var utsatt for et tragisk uhell som kostet hans ledsager livet og næsten ham selv også. De var begge på en kajakkfart og deres kajakk blev grepst av en hvirvel i vannet og misjonæren og all hans bagasje blev kastet i floden. Kun med den ytterste austengelse nådde biskopen bredden og befant sig nu uten noen som helst hjelphemiddel med en 40 kilometer fra den nærmeste bebyggelse. Han speidet forgjeves etter liket av sin ledsager, men strømmen hadde for lengst ført det bort. Selv ventet han nu døden — eller den hjelp som det guddommelige forsyn kanhende vilde sende ham. To dager etter kom tilfeldig en gullgraver forbi og reddet ham».

En slik beretning som under en eller annen form stadig gjentar seg i misjonene er næsten en lignelse. Den viser hvorledes det guddommelige forsyn stadig hjelper de misjonærer som alltid er omgitt av

farer og stedt i nød. Men forsynet betjener sig av mennesker for å hjelpe og det forlanger av oss at vi skal være redskap til å underholde misjonærene. Vi er i sannhet også edle redskaper, når vi ber for Guds rikes utbredelse, ber høstens Herre at han vil sende arbeidere til den apostoliske mark og når vi med vår velgjørenhet gir misjonæren betingelsene for å kunne leve og arbeide.

For å økek denne velgjørenhet må de troende organisere et stort misjonskorstog. Det gode resultats hemmelighet ligger i organisasjonen. Vi henvender oss til våre høitfortjente medarbeidere, til prestemisjonsforbundet og lederne for de pavelige verkers avdelinger, at de ikke stanser med arbeidet for stadig å føre det veldige misjonsarbeid videre. Alle prester bør bli medlemmer av prestemisjonsforbundet — alle gode katolikker må være medlem av de pavelige verker til troens utbredelse!

Enhver av oss bør også i de vanskelige tider finne ut noe som kan få misjonskjærigheten til å flamme sterkere op. La oss berede oss til med ny iver å feire misjonssøndagen 1936! La den bli et verdensskue av misjonshjelpere! På verdensmisjonssøndagen skal vi for det første be for misjonene, der nest arbeide for å utbre kjennskapet til dem og endelig samle sammen midler til å hjelpe de 500 misjonærer som arbeider i hedningeland.

Måtte Kristi ord berike våre hjarter: «Jeg har ennu andre får som ikke er av denne sti — det er nødvendig at de føres til mig, så de kan bli en hjord og en hyrde».

Den 2. internasjonale katolske pressekongress i Rom.

II.

Forhandlingene.

Kongressens forhandlinger fordeles mellom 3 forskjellige avdelinger: Redaktør-kommisjonen, journalistforbundet og Presseunionen som omfatter disse to organisasjoner. Hver avdeling hadde sitt eget program med årsberetning, regnskap og valg samt drøftelser av aktuelle spørsmål, især vedrørende vedtekten.

Redaktørkommisjonen holdt sine møter under ledelse av Pére Merklen, redaktør av «La Croix» i Paris, som under stor tilslutning blev gjenvalgt som formann. Det blev etter hans forslag vedtatt

en forandring av lovene hvorefter man kan opta som medlemmer ikke bare redaktører av dagblader, men også av ukeblader i de land hvor det ikke eksisterer noen katolsk dagspresse. Det er med særlig henblikk på de engelske katolske ukeblader og på «St. Olav» at dette forslag ble fremsatt, og det var derfor med glede man konstaterte at dette gikk igjennem enstemmig.

Redaktørkommisjonen — Commission Permanente des Directeurs journaux catholiques er dens offisielle betegnelse — har til formål å skaffe sine medlemmer dokumentasjon angående alle begivenheter og problemer som kan være av interesse for katolsk liv i de forskjellige land. Den søker envidere å etablere samarbeide mellom redaksjonene for eks. ang. utveksling av nyheter og meddelelser og ordning av felles aksjon i visse tilfelle. Man drøftet en ordning for utveksling av bladenes redaktører og medarbeidere, så disse kunde få leilighet til å sette sig inn i katolske forhold i andre land. Og endelig ville man arbeide for en mer rasjonell utnyttelse av de bestående katholske pressebyråer, som medlemmene skulle få en utførlig fortegnelse over. — Av alt dette fremgår at Redaktørkommisjonen vil tilveiebringe et virkelig effektivt samarbeide mellom de forskjellige lands katolske presseorganer og det kan tilføies at vi allerede nu noen få uker etter kongressen ser fruktene av dette.

Bureau International des Journalistes catholique — **Journalist forbundet** — begynte sin generalforsamling i nærvær av kardinal Laurenti, som med tydelig interesse påhørte den rapport som blev oplæst af sekretæren, M. Georges. Generalforsamlingen gav sin tilslutning til det fremsatte forslag om at man for å kunne optas i det internasjonale katolske journalistforbund måtte tilhøre sitt eget lands katolske presseforbund. På like fot med disse antok man *Nordens katolske presseforbund*, hvis oprettelse fornødig ble meddelt av mgr. Irgens; denne meddelelse ble hilst med bifall. — Som formann gjenvalgetes dr. Funder, redaktøren av Reichspost, Wien. —

M. Alfred Michelin talte klart og overbevisende om den katolske journalists åndelige liv og påpekte de rette midler til å fremme og utvikle dette.

Abbé Pauchard fra Fribourg (Schweiz) holdt et særdeles vel dokumentert foredrag om den katolske presses oppgaver i kampen mot det moderne hedenskap. Han fremholdt de forskjellige pavelige rundskrivelser (Rerum Novarum, Casti Connubii og Quadragesimo anno) som særlig egnet til å gi vei-

ledning i denne kamp. Dessuten foreslo han at et av de katolske pressebyråer ganske spesielt måtte holde sig a jour med det moderne hedenskapets utslag og foretelser for så å gi de katolske blader fornøden informasjon på dette punkt.

Kardinal Salotti,* som hadde overværet dette foredrag og den siste del av M. Michelins, holdt deretter en gripende og inciterende tale om den katolske journalists kall og oppgaver. Han endte sin tale, som var båret av ekte kristen optimisme med å kommentere ordene: *Stat Crux, dum volvitur orbis*: «Mens alt i verden er underkastet forandring og forgjengelighet, står korset fast, klart og lysende på historiens himmel. Og med dette kors blir den katolske journalist uovervinnelig, fordi det innebærer livets og evighetens hemmelighet». At kardinalens ord ble mottatt med begeistring av den store forsamling behøver man neppe å fortelle.

Ved et senere møte som kardinal Canali bivånet, innbød pater Ledit S. J. kongressens deltagere til et besøk på den utstilling av gudløshetsbevegelsens publikasjoner som var arrangert i Collegium Russicum og gav i få ord en instruktiv redegjørelse for den antikristelige kampagne som utgår fra Sovjet-Russland. Efterpå holdt M. R. Manzini et foredrag om utbredelsen av de pavelige rundskrivelser ved hjelp av den katolske presse.

Kongressen blev avsluttet med en generalforsamling for den internasjonale Presseunion, hvor vedtekten fikk sin endelige godkjennelse og grev Dalle Torre ble valgt til dens president. Dr. Funder fremsatte forslag om at den neste kongress — i 1938 — skulle holdes i Wien og det blev enstemmig besluttet. Ennu en gang lyttet man henført til grev Dalle Torres manende og ildnende tale, og etter fikk man høre opmuntrende og anerkjennende ord av en av kardinalene — denne gang La Puma, så begav man sig til Dominikanernes kapell hvor Te Deum blev sunget med stor begeistring og med oppriktig takknemlighet for kongressens gode forløp og store resultater. Det at ikke mindre enn fem kardinaler kom tilstede og bivånet pressekongressen var et tydelig bevis på den betydning kirkens øverste ledelse tillegger pressen. Men vi skulle få merke det enda tydeligere den påfølgende dag, av Pav Pius XI selv, ved den audiens han gav for kongressens deltagere i Castel Gandolfo, men herom i neste nummer.

(Forts.)

* Kjent overalt i den katolske verden for sitt betydningsfulle arbeide i de 5 år han var Propagandakongregasjonens sekretær.

„Kristendom er opium for folket“.

Det er Marx som har opfunnet dette meningsløse, men for tankeløse mennesker bevingede ord. En knusende dom over kristendommen, mente Marx. Kristendom er opium for folket! Dette virker som en helvedesmaskine, tenkte han, og han gned sig fornøiet i hendene. Og marxistene har levet høit på dette bombeattentat. Det første marxistene fortar sig, når de går igang med sitt «arbeide» i et land, det er å drepe kristendommen. Fordi de vet at så lenge et folk har Kristendom, er det uimottagelig for marxisme. Men ubevisst og imot sin vilje har Marx ved sin ondskapsfulle setning gitt kristendommen det beste vidnesbyrd den kan ønske sig.

Marxismen vil altså ikke være «opium», men derimot en kraftig stimulans. Og ingen kan nekte at marxismen stumulerer voldsomt til all slags forbrytelser. Det kan vi se i Russland, i Spania og i alle de andre land som Marx' discipler herjer. Kristen-dommen, som tror på Gud som har skapt himmel og jord, belønner det gode og straffer det onde, kristendommen som innskjerper de ti Guds bud, som en uavviselig og streng livsnorm, den kristendom duer nok ikke for Marx og hans disipler, da den jo legger sådanne bånd på folkets rovdyr-instinkter og forbrydertilbøieligheter, at det virker helbredende mot det sociale bloddryppende Marx-delirium. Den kristendom gjør da folk ganske tam, tålmodig og saktmodig, så de blir rett og slett ubrukelige til de marxistiske metoder for sociale omveltninger. Folk kan derfor aldri bli riktige marxister, bolsjeviker, kommunister eller slikt noe, så lenge de har et fnug av kristendom i sitt hjerte eller i sin forstand. De må derfor først løses fra kristendommen og Gud, sier Marx, for å bli skikket til å lage revolusjoner på Marxisk vis. Dertil kan bare gudløse brukes. De alene er istrand til, uten frykt for noen Gud eller noen djevel, å bruke helvedesmaskiner, myrde i mas-sevis og enkeltvis, som det passer best, røve og gjøre revolusjon så riktig til gangs, at det ikke blir sten tilbake på sten. Dette er så lystelig, forsikrer Trotsky, at fornøiens ikke må avbrytes og revolusjonen bør gjøres permanent. Trotski er blitt Nero's overmann. Og til vår straff og ubegripelige fornedrelse, skal våre fattige enker, våre utslitte mødre og oldinger, våre barn i vuggen, betale blodig renteskatt og omsetningsskatt for sine tarvelige klær og levnetsmidler, for at folkebødlernes høding kan leve trygt og ha det godt blandt oss. Vi kan vel være stolte!

Men Marx har rett, når han mener at en kristen ikke kan være marxist, men først må bli gudløs for å kunne bære sig ad så rovdyrmessig som Moskvas og Trotskis discipler nu gjør i Spania, Meksiko og andre land. Men er en kristen først blitt gudløs, da står han ikke tilbake for hvilkensomhelst gudløs

fra andre leirer og racer. Ja nettopp fordi han stod på kristendommens kulturhøider, blir hans fall dypere og mere rafinert djevelsk. Han går da alle andre tyranner og blodtørstige revolusjonære en høi gang, uansett i hvilket land og under hvilket navn og tegn, hammer, sigd eller hakekors, han gir sig tilkjenne. Historien kjenner nok av den slags apostater både fra de første kristne tider og senere.

Men nu er der ikke få såkalte kristne som både enkeltvis og i sektgrupper står og gratulerer sig selv med at de ikke er gudløse, som alle de andre, da de jo ikke har noen blodtørstig eller røveraktige tilbøieligheter, men er derimot så meget mer rettferdige og troende enn de gudløse. Av den slags kristne har jeg møtt utallige i mitt liv. Jeg har hørt og lest deres bitre utgydelser. De anklager gjerne andre, kjenner deres feil og ugadelighet, dømmer og fordømmer med en skråsikkerhet som om de var vår Herre, selv, men slår sig aldri selv for brystet og gjør aldri bod. Slik passer bare for syndere og toldere, sier de. De vilde bli yderst fornærmet om man sa, at de jo selv står i de gudløses rekke. Alle andre har omvendelse behov, bare ikke de, da de er omvendt, sier de!

På grunn av denne snikende gudløshet blandt dem som skulde være kristne, er det onde og det gode blitt filtret sammen i de flestes tankegang slik at de har vanskelig for å skjelne mellom rette og vrangt, mellom godt og ondt, og mange kaller godt det som er ondt, og ondt det som er godt. Og derfor er de gudløse blitt vår tids barbarer, som skal ødelegge den åndsforlatte kultur, som har fornekket og kneblet kristendommens kraft og materialisert menneskenes trang og higen etter lykke. Når skal vi lære å vokte oss for de falske profeter?

Når de gudløse en gang har fullbyrdet sitt ødeleggesverk — som alene er rettet mot Gud og hans hellige kirke — da skal de selv falle som offer for det rasende barbari de har fremkalt. Men den kristendom, som Marx har kalt «opium», skal vise sig igjen å være den eneste kraft som frelser verden. Og da vil verden på nytt ha erfart, at vi ikke har fått noe annet navn i hvilket vi kan bli frelst enn Jesus, død på korset og opstanden fra dødens grav til livet, tross de gudløses vakt og forsegling. Da vil verden etter forstå, hvad den nu ikke forstår, at det onde uvegerlig fører til forderv og undergang, men det gode, øvet i tålmot og saktmot, og som Marx kalte «opium», til seirens salige lykke. Og verden vil ha lært igjen, at den som ikke holder Guds bud, har ikke Gud med sig, og at den som ikke har Gud med sig, er forladt av Gud — altså Gudløse, tiltross for at han pynter seg med kristelig benevnelse.

De gudløse marxister, bolsjeviker, trotskister, naziister, o. s. v. i alle avskygninger, kan imidlertid være glad, at kristendommen gjør oss så tålmodig og gir oss kraft nok til at vi kan tåle deres skjedsel, så vi ikke griper, som de gjør, til maktmidler for å hevne oss og utrydde dem, for da vilde deres

lager snart være talte. Vår kristendom krever at vi hevner oss bare ved å gjøre godt imot dem som hater oss og ber Gud at de må erkjenne sin urett, sin villfarelse og omvende sig. Og det vil vi gjøre. Seiren venter vi da ikke fra våpenmakt eller politikk, men fra Gud på hvis godhet og barmhjertighet vi tror og på hvem vi forlater oss i livet og døden.

C. Riesterer.

En flyktning fra Barcelona forteller.

For en tid siden kom en norsk forretningsmann, som i en række har drevet forretningsvirksomhet i Barcelona hjem til Norge. Han hadde måttet flykte over hals og hode om bord i et britisk krigsskip da han fikk rede på at hans liv var etterstrett.

Hans hustru som ble revirert av kommunistene til hjelpearbeid, ble tilbake sammen med den yngste sonen, en gutt 2–3 år. For et par dager siden kom også disse til Norge etter å ha gjennemlevet den spanske borgerkrigs usomheter.

Hun forteller:

— Efter at streiken og urolighetene hadde pågått i treker hørte jeg en dag en samtale mellom vår hushjelp og en av hennes venner, en arbeider. Han sa: Alle arbeidere i Barcelona er bevebnede. Jeg spurte: Hvorfor? Han svarer: Fordi vi skal begynne med litt revolusjon.

To dager etter, det var en torsdags kveld, hørte vi de første geværsalvene. De kom fra byens kirker, hvor kommunistene skjøt ned de første prester midt under gudstjenesten. Utryddelseskriegen mot geistigheten var begynt — senere kom så turen til borgerskapet.

En dag eller to etter var jeg ute om kvelden for å kjøpe mat. På et kvartals avstand passerte jeg tre brennende kirker. Prestene blev overheldt med bensin i ansiktet og på hendene og levende brent.

Vi heiste et norsk flagg på vårt hus og fra det norske konsulat fikk vi et skilt, som fortalte at der bodde nordmenn i huset vårt. Vi følte oss nu så noenlunde trygge. For kakerhets skyld fjernet jeg imidlertid malerier og kunstgenstander samt Kristusfigurer og alt som kunde bære tanene hen på kirke og geistighet.

En dag fikk vi besøk av 3–4 bevebnede kommunister som kom og revirerte mig til hjelpearbeid i et av kommunisters kvarterer, et stort ørverdig nonnekloster, som var omgitt til ammunisjonsfabrikk, depot, sykehus og alt mulig etter at nonnene — hundrevis av nonner — var skjønet og brant. Jeg hadde intet valg. Nektet jeg, ville jeg sikre å dele skjebne med nonnene.

Kommunistene sa til mig: «De har å følge med». Jeg arte dem at jeg var under det norske konsulats beskyttelse og at der valet et norsk flagg på vårt hus. De svarte meg en brutal latter — og jeg hadde intet annet å gjøre enn følge med — som tusener andre kvinner fra borgerskapet hadde måttet gjøre det.

Nu fikk imidlertid min mann gjennem en av sine venner beskjed om at han var etterstret på livet. Det var bare timer om å gjøre. Han berget sig ombord i et britisk krigsskip, som senere bragte ham til London. Det var dagen etter at jeg var blitt revirert av kommunistene.

Vi spør fruen hvorfor hun ikke på dette tidspunkt søkte å komme sig unda. Hun svarer at hun turde ikke løpe en slik risiko. Hver dag kl. 6 morgen blev hun hentet av 3 eller 4 bevebnede kommunister.

I nonneklostret arbeidet hun fra kl. 6—½ om morgen til kl. 1 natt.

Kommunistene vilde at hun skulle overnatte i nonneklostret, men hun bad og tryglet for sin lille gutt som var hjemme, og fikk så tillatelse til å sove i sitt hjem. Kl. 1 natt blev hun så eskortert gjennem gatene til sitt hjem og kl. 6 morgen blev hun igjen hentet til nonneklostret.

Hennes arbeidstid strakte sig også over 19 timer. Da fruen er en fremragende kjenner av kunst og kunstindustri blev hun bl. a. satt til å verdsette kunstsakatter og kunstgenstander som kommunistene hadde ranet fra kirker og klostre.

— Hver natt når jeg kom hjem ved 1-tiden gikk jeg igang med å pakke mine kufferter, Huset blev bevoktet, men bare inspirert en gang og kommunistene fant øiensynlig ikke noe mistenklig, for de gikk igjen straks etter.

Hver eneste natt mens jeg arbeidet med å pakke kufferiene lød geværsalvene op til mig fra gaten.

Alle våre naboer var brent, skutt eller rømt. Bare i et av husene i nabologet holdt ennu en hushjelp til.

10 av min manns beste venner blev drept i disse dager. Det var bl. a. læger og offiserer og forretningsfolk. Borgerskapets huser blev systematisk undersøkt og plyndret. De herlige palasser i og omkring byen blev tatt i besiddelse av kommunistene og tilsvinet og ødelagt. Adelen som ikke hadde flyktet, blev helt utryddet.

En dag kom der 4 kommunister på besøk til bakeren tvers over gaten. De bragte med sig en båre og bad ham legge sig ned. «Jeg er ikke syk», sa bakeren. «Du har å lystre ordre», svarte kommunistene. Bakeren la sig ned på båren og i det samme knallte fire geværer — så bar de ham bort. Ved Santa Cruz hospitalt så jeg kommunistene kutte hodene av 3 unge piker.

Da ulyddelseskriegen mot geistigheten tok til forsøkte mange å gjemme seg bort, andre forsøkte å forandre sitt utseende, og slippe unda på den måten, men jeg tror aldri det lyktes. En prest som trodde han hadde forandret sig til det ukjennelige, fikk arbeid bak disken i en kolonialforretning. Han blev gjenkjent, slept ut på gaten og drept.

Daglig så jeg prestene bli skutt ned på gatene. En dag blev 18 prester skutt ned på en gang.

Borgerskapet lærte etterhvert. Der gikk således ikke mange dagene før alle mennesker som nødvendigvis måtte forlate sine hjem for å skaffe sig mat, gikk kledd i filler, jo mere fillete desto bedre.

Man så ikke en mann med hvit snipp eller med slips, man så ikke en kvinne med hatt på hodet. — Selv gikk jeg bartent og med sjal på hodet.

Plutselig hørte man et rop i gaten: «Han er fascist!» Der blev pekt og gestikulert mot en bestemt person. Han blev grepst av panikk og satte på sprang. I næste sekund lå han på maven i gaten, gjennemboret av geværkuler. Det

var en scene som gjentok sig mangfoldige ganger i løpet av dagen.

Jeg husker en annen scene. Det var fra nonneklostret, hvor jeg arbeidet. En 20 år gammel gutt var rekryert til klosteret som jeg. En dag arbeidet vi to i et mindre rum i klostret. Gutten var på randen av et sammenbrudd. Han hadde ikke sovet på flere netter. Der stod en divan i værelset. Han slenger sig ned og sier at han må hvile et øieblikk. «Det er all right», sier jeg — jeg skal ta ditt arbeid i mellemtiden».

Kommunistenes vaktmann kommer inn, ser gutten på divanen og spør hva det skal bety. «Jeg er syk», sier gutten. «Stå op!» sier kommunisten. I samme øieblikk blir han skutt gjennem brystet. — «Jeg dør — jeg vil se mor», sier han, og så er det ikke mere.

Morderen vender seg mot mig og sier: Du så ikke dette!

— Nei, jeg så ikke dette, svarer jeg. — Hadde jeg sagt jo — ville jeg gått samme vei . . .

Jeg så hundrer mennesker bli skutt ned. Jeg så kvinner bli skjendet og brent. Da jeg reiste fra Barcelona, var der ikke en kirke som ikke var ødelagt. Mange var brent helt ned, mange var halvveis i ruiner og i endel stod det ytterliggjort, mens hele det indre var ødelagt. De kirker som stod igjen, ble benyttet til spillbuler og forlystelsessteder.

Jeg så kirker hvor veggene var dekket med kvinnekroppene, nonner som var halshugget eller brent og så spikret opp i rekke og rad langs kirkens fasade. Jeg så hvorledes de kom i hujende prosesjoner nedover gatene med prestenes hoder på bajonettspissene, hvorledes de lekte og lo og dasket til hverandre med f. eks. en avrevet hånd. Det hele er en gru og en redsel og et vanvitt som er ubeskrivelig — og allikevel det som kanskje gjorde det mest overveldende inntrykk på meg det var å se hvorledes de mange Kristusstatuer var ødelagt etter at man først hadde drevet gjøn med dem dem.

Et sted så jeg en slik Kristusstatue lagt på en båre og gjennemskutt i pannen.

Jeg kunde fortelle i time på time, i dagevis om dette helvede. — I den store herlige parken Monjuick, hvor Barcelonatutstillingen var i 1929, søkte mange av borgerkapet tilflukt. De grov sine huler derute og holdt sig skjult. Om natten kom gjerne deres hustruer eller slektinger med mat til dem. Men snart oppdaget kommunistene dette tilholdssted og begynte sin klappjakt. Hver eneste dag ble der skutt 10—20—30 mennesker herute. Der blev helt bensin over ansiktet og hender og satt fyr. Efter at de var avlivet ble de hengt opp i et tre med en plakat på brystet. På plakaten stod der: «Slik dør en forræder».

Efter å ha gjennemlevet dette helvede i 8 dager, ble jeg klar over at jeg ikke ville kunne klare det lenger, og jeg skjønte at min eneste redning var å se å komme mig unda for enhver pris selv om jeg ble bevoktet dag og natt.

Det lyktes meg å sette mig i forbindelse med Det norske konsulat. Om morgenens kl. 10 sendte konsulatet med en bil utstyrt med det norske flagg og konsulatets merke til et nærmere avtalt sted. Under påskudd av at jeg skulle hente te i en forretning lyktes det meg å komme unda og få det nødvendige forsprang — og sammen med min lille gutt kjørte vi så rett til kaien, hvor vi gikk ombord i en tysk båt som førte oss til Genua sammen med 2500 andre flykt-

ninger. Men det var ikke mere enn såvidt vi slapp igjenmed til båten, da kommunistene hadde sine folk på bryggen.

— Hvorfor reiser De fra Barcelona? spurte kommunistkontrolløren.

— Fordi min gutt er syk, svarte jeg.

— Hvor er Deres mann?

— Han er hjemme.

— Hvad er Deres mann?

— Han er arbeider.

Tilslutt slapp jeg gjennem — men først etter at de hadde tatt fra mig alle verdipapirer og penger. Turen til Genua tok 3 dager. Den var redselsfull i den overfylte båt — men vi var da borte fra revolusjonens helvede.

Da hun kom frem til Genua fikk hun et nervøst sammenbrudd og blev liggende syk i flere uker.

I Barcelona bodde det før borgerkrigen 900 000 mennesker. Da fruen flyktet fra byen regnet man med at 55 000 mennesker var drept i denne by og 500 000 mennesker hadde mistet livet i hele Spania.

E. Holmer Hoven.

(I «Christianssand Tidende»).

Hvad der hendte i Kevelaer.

Som vel de fleste vet — om ikke fra annet så fra Heinrich Heines kjente dikt — er den tyske by Kevelaer et berømt valfartssted på grunn av sitt undergjørende madonnabilled. Følgende hendte for nylig der da biskop von Galen, under hvis bispedømme Münster Kevelaer hører, skulde besøke stedet.

De katolske foreninger samlet seg da ved inngangen til byen under sine respektive bannere som de dog selvfølgelig av hensyn til det nazistiske påbud har sammenrullet for først å folde dem ut i kirken. Imidlertid vakte alene synet av disse bannere og den ungdom som flokkede seg under dem raseri hos en del S. A.-menn som plutselig styrter løs på katolikkene og fratar dem alle de innviede faner, idet byens borgermester, selv en ivrig nazist, hadde gitt ordre til dette overgrep.

I triumf bragte man byttet til rådhuset men gleden varte ikke lenge. Noen minutter etter ankom biskopen og man meddelte ham straks hva der var skjedd. Men biskop von Galen visste råd. Med en blyant skrev han noen ord på et blokkblad, stadig rolig sittende i sin bil, og sendte dem til borgermesteren. Ordene var få men kraftige: «Hvis ikke bannerne i løpet av 20 minutter er gjengitt de katolske foreninger tar jeg med mig Maria av Kevelaer «de bedrøvedes trøsterinne», og fører billedet til Münster!»

Virkningen var ubeskrivelig. Som man vil forstå lever den lille by Kevelaer hovedsagelig av de mer enn 700000 pilgrimmer som hvert år besøker stedet. Den arme borgermester hadde intet valg — et kvarter etter at biskopen hadde skrevet sin lille note var bannerne på sin rette plass — og biskopen holdt et sant triumftog!

Herhjemme.

KRISTI KONGEFEST I OSLO.

I henhold til Hs. Høiærverdighet biskopens skrivelse av 7. oktober, offentliggjort i siste nr. av «St. Olav», og etter hans nærmere bestemmelse, vil Kristi kongefest — søndag 25. oktober — i Oslo feires således:

Om morgenen blir det *felleskommunion* i St. Olavs, St. Halvards og St. Dominikus's kirker. Felleskommunien angår ikke alene N. K. K. F., ti det er biskopens ønske at *flest mulig* den dag vil samles ved Herrens bord.

Kl. 10.30 er det høimesse i alle tre kirker. Hans Høiærverdighet *Biskopen* preker under høimessen i St. Olavs kirke.

Fra kl. 6—7 blir det hellig Time i St. Olavs kirke som avsluttes med sakralental velsignelse ved Hs. Høiærverdighet *Biskopen*.

Kl. 7.15 (19.15) vil dominikanerpater *Lutz* holde foredrag i Foreningslokalet (Akersveien 5) om: *Den moderne Antikrist*. Til foredraget er det *gratis adgang for alle*.

Efter foredraget arrangerer O. K. Y. en enkel bevertning i klubblokalet — entré 50 øre. Og siden vil fransiskanerpater *Boers* fremvise en film fra Russland.

Oslo. — N. K. K. F.'s formann, fru Bonnevie, er avreist til Kjøbenhavn for å delta i D. K. K. F.'s landsmøte.

Oslo. — St. Halvardslaget hadde «Familieaften» søndag 18. oktober og etter afterandaften varte det ikke lenge før de tiltalende og hyggelige foreningslokaler — som bare har en feil: å være så altfor små til å dekke den aktive og levende menighets behov — var fylt med gamle, eldre, yngre, unge og barn så den besøkende straks fikk et umiddelbart inntrykk av at her virkelig ble utfoldet et familieliv hvor alle gledet sig over å være med og hygge sig i fellesskap. Nettopp i vår tid hvor tendensen går i retning av at de forskjellige generasjoner helst vil ferdes hver på sin kant, hvorved vi får de mange hjem som i grunnen bare betraktes som det sted hvor man spiser og sover er det en stor opgave å skape muligheter for felles glede og hygge og en gjest var ikke lenge om å oppdage at St. Halvardslaget loser denne opgave med avgjort hell! Med enkle midler og meget arbeid er der skapt en tiltalende ramme om disse aftener — og da hr. Bongart bød velkommen kunde der overhodet ikke være plass til flere hvad husrum angår — hjerterummet fikk man inntrykk av var ubegrenset, ikke minst hos styrets omsorgsfulle kvinnelige medlemmer som ikke visste hvor godt de skulle stelle det for alle. Hr. førstefullmektig Ruyter holdt derpå et særdeles instruktivt foredrag om «den forsvunne by under Gamlebyen» — og da han etterpå var så vennlig å overlate oss manuskriptet har «St. Olav»s leser noe å glede sig til. Hr. Ruyter er en begeistret cicerone gjennem middelalderens Oslo og samtidig en utmerket foredragsholder som fengsler tilhørerne hele tiden. Gode lysbilder til slutt satte prikken over i'et og forsamlingen sluttet sig entusiastisk til formannens takk. Det selskapelige samvær etterpå var likeledes meget hyggelig.

Oslo. — Mariakongregasjonen var søndag 25. okt. samlet til generalforsamling og valg. Efterat preses mgr. Irgens

hadde redegjort for endel indre anliggender, opfordret til deltagelse i felleskommunien Kristi Kongefest o. s. v. gikk man til valg. Prefekt. sekretær og kasserer stod for tur til å fratre. Resultatet blev, at prefekten frk. Ellen Torgersen og sekretæren Frk. Marie Rasmussen etter opfordring ble gjenvalet, mens kassereren, frk. Randi Straith etter eget ønske fratrådte, og blev i hennes sted innvalgt frk. Sigrid Halle. Suppleanter blev frk. ne Olga Haug og Solveig Bjørnstad. En av konsultorene Frk. Elisabeth Nylund bad av spesielle grunne, om å bli fritatt, og førstesupplænt fra ifjor Frk. Else Christiansen rykket inn på hennes plass. Årsberetning og årsregnskap ble oplest og vedtatt, og styret ble takket og komplimentert for det gode resultat. Så kom det litt mer materielle — man gikk tilbords, og her blev oplest en hilsen til alle fra den kjære, nu fraværende, str. Louise Emma. En adresse blev sendt henne som svar og takk. Man hygget sig med litt sang og privat samtal, og gikk så i god tid hver til sitt.

M. R.

Bergen. — St. Josefsforeningen avholdt søndag 11. oktober, sin ordinære generalforsamling i foreningslokalet. Fremmøtt var foruten direktøren, mgr. Snoeys og pastor Høgh, 18 medlemmer. Beretning for siste foreningsår samt regnskapet ble gitt discharge. Foreningens drift i forløpne sesong viste et tilfredsstillende resultat med stigende interesse fra medlemmene side. Det sittende styre blev gjenvalet ved akklamasjon. Foreningen har i forløpne år mistet nogen medlemmer, bl. a. som følge av dødsfall og fraflytning fra byen og medlemstallet er nu 30, således at dessverre mange av menigheten menn ikke står tilsluttet foreningen. Søndagsmøtene, som man særlig befliitter sig på å gjøre tiltrekende for medlemmene, har blandt annen underholdning også budt på endel foredrag i kåseriform, dels ved medlemmer av foreningen, dels av andre foredragsholdere. Efter uttaleiser på generalforsamlingen har man grunn til å være fornøiet med forrige sesong og man ser derfor det nye foreningsår fortrotningsfullt imøte.

O. B. J.

Molde. — Torsdag 8. oktober begynte vi symøtene for første gang etter sommerferiene. Det var lovlig sent vil nok alle si, men det skyldes formannen som har vært borte og reist. Hr. pater Hunen åpnet møtet med hjertelige ord, som sikkert hos alle vil leve en stund i minnene. Vi hadde jo også besøk av den ærverdige moder Fulgentia, generalpriorinnen for Karl Borromeus' søstrene, som hadde fløyet fra Holland til Norge, sikekrt for å nå vårt første møte. Samtalen gikk livlig, snart var vi i Holland, snart i Norge. Humøret steg til slutt over skorstenen. Formannen hadde jo også navnedag, i den anledning blev det serveret en bløtkake som sa seks. Jeg fikk virkelig det inntrykk, at alle var vel tilfreds. Kl. 8 sluttet vi og gikk hver til vårt.

Askepott.

— og derute

Mexiko. — Der har nu utviklet sig et moderne katakombeliv i Mexiko, som undras myndighetenes årvåkenhet. Ca. 30 000 kvinner ofrer sig nu for den opgave å meddele katolsk undervisning, og da det må skje i all hemmelighet utvikler de en stor opfinnsomhet for å finne utvei og midler dertil. I det skjulte virker fremdeles prester i en beundringsverdig organisert menighetstjeneste. Kun enkelte tillitsmenn vet om disse skjelesteder og bringer fra dem de av prestene konsekverte hostier til hjemmene, hvor en skuffe el. l. må tjene som Tabernakel. I en stat er der på denne måte i løpet av en måned utdelt 40 000 kommunioner.